

OPINIILE STUDENȚILOR PRIVIND FUNCȚIA CONDUCĂTOR (COORDONATOR) DE GRUP¹

Tatiana REPIDA

Catedra Științe ale Educației

L'article porte sur les résultats du sondage effectué parmi les étudiants de la faculté d'histoire et de psychologie (298 étudiants) concernant les fonctions du coordonnateur de groupe d'étudiants.

L'auteur met en relief une partie des activités que les étudiants questionnés voudraient organiser ensemble avec leurs coordinateurs de groupe.

On souligne aussi les difficultés que les étudiants doivent franchir et qui nécessitent «l'intervention» du coordonnateur de groupe.

Conducătorul/coordonatorul de grup a apărut în universitate odată cu apariția școlii superioare. Funcțiile, statutul, conținutul activității, relațiile lui cu studenții se modifică permanent.

Odată cu începutul democratizării sistemului de învățământ din țara noastră se fac încercări de a reforma opinia privind funcția *conducător (coordonator)* de grup și rolul acestuia în viața studentescă. Se susține că în general nu este nevoie de conducător de grup, argumentul fiind că studenții sunt capabili singuri să-și rezolve problemele: „Sunt destul de matură pentru a-mi rezolva problemele apărute” (din răspunsurile studenților). Alții consideră că de dirijare din partea cadrelor didactice au nevoie numai studenții anilor I-II, argumentul fiind – elevii de ieri, studenții de azi au nevoie de o conducere înțeleaptă, deoarece le-ar asigura o adaptare mai ușoară la noul mediu școlar și social, la noile condiții și exigențe de învățare. „Fiind în anul I, nu cunoșteam multe lucruri ce țin de universitate. Aveam nevoie de o persoană la care să apelăm pentru anumite informații” (din răspunsurile studenților). Persistă și opinia că grupele academice au nevoie de un conducător pe parcursul tuturor anilor de studii, argumentul fiind – și în primii ani de studii și în ultimii apar probleme ce necesită „intervenția” unui conducător competent. „Poate pare straniu, dar despre chestiuni esențiale (lucrări practice, teze etc.) auzi doar de la „lume” și nu de la o persoană competentă”.

Conducătorul de grup ar putea fi o „instanță” foarte flexibilă, potrivită pentru facilitarea dialogului „student – corp didactic” în caz de necesitate. Multe probleme de etică, de comportament academic ar putea fi discutate în cadrul întâlnirilor cu conducătorul de grup (din răspunsurile studenților).

Înainte de a purcede la analiza rezultatelor unui sondaj întreprins privind problema vizată, vom selecta din articolul „Studentul, agent al schimbării în câmpul universitar” semnat de C.Schifirneț unele caracteristici ale studentului contemporan [1, p.231-236]:

- ✓ studentul continuă pregătirea școlară la un nivel superior; studierea cursurilor universitare generează sentimentul de a fi școlar; toată activitatea studentului se desfășoară în funcție de relația cu profesorul;
- ✓ în plan psihologic, subiectiv, tânărul este ca un adolescent întârziat; se desparte de grupul de aceeași vârstă, se află departe de familia și școala în care a învățat, se integrează într-un nou grup, stabilește noi relații;
- ✓ înscriindu-se la facultate, studentul, în primul an de studii, se întâlnește cu un nou stil de predare practicat în școala superioară; modul de adresare, conținutul disciplinelor, al seminarelor îi creează sentimentul unor dificultăți greu de depășit;
- ✓ la această vârstă (19-23/24 ani) tinerii au viața sa și, deci, problemele sale, se apropie de momentul încheierii procesului de creștere fizică și biologică; în comportamentul lor există probleme de adaptare la mediu;
- ✓ din punctul de vedere al dezvoltării cognitive, ei posedă o gândire rațională, sunt apti să-și însușească teoriile științifice, să le examineze în mod critic și să construiască noi viziuni; au o mare curiozitate intelectuală care nu este întotdeauna axată pe studiul specialității alese, dovedesc spirit critic față de unele probleme; se observă tendința spre o examinare foarte serioasă a comportamentelor morale și în primul rând cele ale profesorilor;

¹ Am utilizat termenul *conducător (coordonator)* din obișnuință, deși în literatură tot mai des este folosit cel de *mentor și mentorat*.

- ✓ se știe că la această perioadă de vârstă relațiile de prietenie sunt vitale; unii studenți manifestă interes pentru întemeierea familiei, căsătorindu-se în timpul studiilor;
- ✓ simțindu-se încă adolescenți, studenții nu se consideră adulți și nici nu-și asumă responsabilitățile adultului; ca și în timpul școlii, părinții continuă să fie persoanele apropiate; o mare parte dintre studenți continuă să fie dependenți, mai ales financiar, de familia părintească;
- ✓ tânărul trăiește o tensiune între sine și societate; integrându-se greu în societate, ei totuși trăiesc cu sentimentul că ar putea schimba lumea; în anii de studenție tind să se afirme (fie prin elaborarea de lucrări personale, fie prin teme solicitate de profesori);
- ✓ printre caracteristicile vârstei studențești se relevă formarea pentru viața de mâine, adică pregătirea pentru cerințele unei viitoare societăți.

Instituțiile de învățământ universitar pregătesc specialiști în conformitate cu cerințele pieței muncii și cu exigențele vieții sociale. Astfel, se neglijează existența unor probleme specifice ale studentului. Printre acestea se pot reaminti: relația cu persoanele de sex opus, afirmarea propriei identități, contactul cu structurile sociale, independența de familie, pregătirea pentru o profesie, afirmarea marilor idealuri, tensiunea dintre sine și societate, orientarea spre nou ș.a. Aceste probleme trebuie rezolvate și ei le rezolvă cine și cum poate.

Studentul, conștientizează această stare dublă: trăirea în prezent și orientarea spre viitor.

El se află într-o situație contradictorie între a satisface exigențele propriei vârste și a răspunde celor universitare. Universitatea are scopul de a forma la studenți cât mai eficient performanțele necesare pentru însușirea unei profesii, a-l pregăti pentru munca intelectuală. Se urmărește formarea studentului ca forță de muncă, ca cetățean, acordându-i-se o atenție mică tânărului, adică stării lui prezente.

Așadar, ne dăm bine seama că o mare parte dintre problemele enumerate cu care se confruntă tânărul de azi necesită un ajutor din partea cadrului didactic.

În scopul studierii opiniei studenților privind funcția conducătorului de grup și rolul acestuia în viața studențească, am chestionat 298 de studenți ai Facultății Istorie și Psihologie (166 studenți specialitatea Psihologie, 48 studenți specialitatea Psihopedagogie și 84 studenți specialitatea Istorie). În chestionar au fost cuprinși studenții anilor I-IV(V).

Vom încerca în continuare să analizăm datele obținute.

Celor chestionați li s-a propus să încercuiască alegerea (variante):

A. Studenții școlii superioare nu au nevoie de conducător de grup.

B. De conducător de grup au nevoie doar studenții anilor I-II.

C. De conducător de grup au nevoie studenții anilor I-IV(V).

Tabelul 1

Alegerile făcute	Specialitatea Psihologie			
	A n u l			
	I	II	III	IV(V)
V a r i a n t a				
A	2	9	1	9
B	10	7	9	15
C	30	4	25	45

Tabelul 2

Alegerile făcute	Specialitatea Psihopedagogie			
	A n u l			
	I	II	III	IV(V)
V a r i a n t a				
A	2	2	-	3
B	2	4	3	2
C	6	14	7	3

Tabelul 3

Alegerile făcute	Specialitatea Istorie			
	A n u l			
	I	II	III	IV(V)
A	3	1	15	1
B	6	1	3	4
C	11	7	7	25

Tabelul 4

Alegerile făcute	Specialitatea				În %
	Psihologie	Psihopedagogie	Istorie	În total	
A	21	7	20	48	16,1
B	41	11	14	66	22,1
C	104	30	50	184	61,7

Examinând tabelul 4, constatăm că majoritatea din cei chestionați (61,7%) consideră că de un conducător (coordonator) de grup competent au nevoie studenții tuturor anilor (I-IV/V); concomitent 22,1% împărtășesc opinia că de conducător (coordonator) de grup au nevoie numai studenții anilor I-III; 16,1% studenți nu doresc să fie dirijați de nimeni. Analizând tabelele 1-3, observăm că la mijlocul anilor de studii la specialitatea Psihologie, anul II, și Istorie, anul III, în primul rând este susținută varianta: „Studenții școlii superioare nu au nevoie de conducător (coordonator de grup)”.

Întrebarea a doua din chestionar se referă la activitățile pe care studenții le-ar dori organizate împreună cu conducătorul de grup (Tabelul 5).

Tabelul 5

Activități ²	Specialitățile				
	Psihologie	Psihopedagogie	Istorie	În total	Rang
1. Convorbiri	91	30	20	141	III
2. Adunări de grup	55	21	19	45	VI
3. Serate, serbări, șezători	80	14	33	127	V
4. Excursii	120	31	43	194	I
5. Întâlniri cu oameni de diferite profesii	100	34	43	177	II
6. Vizionarea teatrelor, cinematografelor	71	28	32	131	IV
7. Frecventarea căminelor studențești	12	5	4	21	VII

Cifrele demonstrează că activitățile pe care studenții le-ar dori organizate împreună cu conducătorul de grup sunt excursiile, întâlnirile cu oamenii de diferite profesii, convorbirile (locurile I, II, III). Pozițiile IV, V și VI revin vizionărilor de teatre, cinematografe, adunărilor de grup. Numai 21 studenți din cei cuprinși în chestionar ar dori să se întâlnească cu conducătorul de grup la căminul studențesc.

A treia întrebare din chestionar se referea la problemele apărute în viața studenților ce necesitau „intervenția” conducătorului de grup. Studenții trebuiau să le numească.

Problemele indicate de studenți le-am împărțit în două grupe.

Primul grup se referea la relațiile profesor–student, student–student. Privind la relațiile P-S, cei chestionați au menționat printre altele: „Între unii profesori și studenți apar conflicte ce pot fi soluționate numai cu ajutorul coordonatorului de grup”; „În perioada sesiunilor trebuie clarificate unele neînțelegeri ce apar între profesor și studenți”; „Se simte o lipsă permanentă de comunicare între conducătorul de grup și studenți”; „Când nu putem veni la ore sau întârziem suntem amenințați”; „Cu unii profesori e greu de comunicat (întâlnim unele bariere)”; „Avem neînțelegeri în cadrul grupului, apar conflicte cu alți studenți”.

² Numărul activităților depășește numărul studenților, deoarece fiecare dintre ei a făcut mai multe opțiuni.

Cel de-al doilea grup de probleme sunt de natură organizatorică. Acest grup de probleme le-am împărțit în câteva subgrupe:

- a) cele legate de absentarea motivată de la ore, întârzieri, restanțe la materii de studiu, exmatriculări, disciplina la ore, carnet de student, burse, loc în cămin, probleme apărute în cadrul orelor etc.;
- b) cele legate de schimbări în procesul de învățământ, informații despre practică, suprapuneri în orar, informații vis-à-vis de procesul de învățământ și activități extrauniversitare, organizarea examenelor, informații privind drepturile și obligațiile studenților, informații despre cursurile la libera alegere, informații suplimentare referitor la specialitate, îndrumări pentru a ne integra mai ușor în viața studentescă etc.;
- c) cele legate de elaborarea tezelor de licență, alegerea conducătorului și teme pentru teza de licență; activitatea științifică și profesională a studenților; ajutor la teze de an, examene, colocvii, consultații periodice despre susținerea tezelor de licență, despre studii de masterat ș.a.

Cel de-al treilea grup de probleme ar fi cele de ordin personal (anxietate, frustrare). Se atestă cazuri când studenții nu sunt acceptați în grup și aici e nevoie de implicarea conducătorului.

Observăm că deseori studenții nu înțeleg corect rolul și funcțiile unui conducător de grup la universitate, atribuindu-i funcții ale dirigintelui de clasă din școală. Or, după cum menționează M.Vasiliev [2, p.24], la nivelul învățământului universitar mentoratul (conducerea) se realizează:

- la nivel de conducere a grupului de studenți;
- la nivelul practicii pedagogice;
- la nivel de conducere a investigațiilor întreprinse de student.

În continuare menționăm unele doleanțe ale studenților față de comportamentul conducătorului de grup (au scris din proprie inițiativă):

- chiar și o susținere cât de mică din partea conducătorului de grup contează foarte mult;
- avem nevoie de susținere și încurajare morală pe parcursul anilor de studii;
- conducătorii să fie mai comunicabili, creativi, sugestivi, cu inițiativă; să se implice în activitatea grupului, să-și dea interesul față de grup;
- să ne susțină la tezele de licență, la examene;
- să se intereseze de succesul grupului;
- să ne motiveze pentru sporirea rezultatelor;
- conducătorul de grup trebuie să fie tolerant; să cunoască problemele studenților și să-i ajute în momentele dificile ale vieții.

Cercetătorul și profesorul universitar M.Vasiliev [ibidem. p.25] menționează următoarele calități necesare realizării unui mentorat (conducere) eficient:

- **mentorii trebuie să fie** centrați pe activitatea studentului; deschiși; schimbători; critici față de propria activitate; buni organizatori; conducători iscusiți; educatori talentați; interesați de succesul studenților;
- **mentorii trebuie să dea dovadă de** dorința spre perfecționare continuă; dorința de a colabora cu studenții și colegii; abilități de comunicare; capacități de soluționare a conflictelor; exigențe mari față de sine și față de colegi/studenți; forță mare de persuasiune; autoritate printre colegi și studenți;
- **mentorii trebuie să poată** organiza activități în grup, implementa tehnici noi moderne de organizare a procesului de învățământ; stimula și trezi interesul pentru disciplina sau cursul predat.

Concluzii:

1. Majoritatea studenților chestionați au spus „da” conducătorului de grup pe parcursul tuturor anilor de studii.
2. Feedbackul dintre conducătorul de grup și student nu este întotdeauna prompt și efektiv.
3. E necesară elaborarea unui regulament al conducătorului de grup care să stipuleze rolul, funcțiile și conținuturile activității sale.
4. Activitatea conducătorului de grup fiind complexă trebuie remunerată în conformitate cu efortul depus.

Referințe:

1. Schifirneț C. Studentul, agent al schimbării în câmpul universitar // Câmpul universitar și actorii săi. Prefață de A.Neculau. - Iași: Polirom, 1997.
2. Vasiliev M. Mentoratul în formarea cadrelor didactice: realitate și deziderate // Studentul – viitor profesor față în față cu școala. - Chișinău, 2003.

Prezentat la 11.10.2007